

άλευρεά ἡ, ἀμάρτ. *άλευρέα* Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.) *άλευρε* Δ.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλεύρι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εά.

Ὁσμὴ άλεύρου, ἐπὶ ἄρτου ἀτελῶς ψημένου ἢ ἐδέσματος ἀτελῶς βρασμένου ἐνθ' ἄν.: *Δὲν ἐκαλομήστεκενε τὸ ψωμί καὶ βγάνει τὴν άλευρε* Δ.Κρήτ. *Τὸ φαεῖν άλευρεάν* μυρίζει Κερασ. Συνών. *άλευρίλα*, *άλευρουλξά*.

άλευρειό τό, Ἄθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλεύρι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ειό.

Ἀποθήκη άλεύρων, άλευροθήκη. Συνών. *άλευροθήκη* 3, *άλευροόσπιτο* 1. Πβ. *άλευράμπαρο*, *άλευροδόχη*.

άλευρένιος ἐπίθ. ἀμάρτ. *άλευρένός* Πόντ. (Κερασ. κ. ά.) *άλευρένος* Σύμ. *άλευρένες* Πόντ. (Χαλδ. κ. ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλεύρι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ένιος, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,118.

1) Ὁ ἐξ άλεύρου κατεσκευασμένος Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ. ά.): *Άλευρένεν φαεῖν* (τὸ ἐξ άλεύρου ὕδαρες φαγητόν. Συνών. *κουρκούτι*) Χαλδ. *Άλευρένᾱ κουμάδες* (μακαρόνια χειροποίητα παρασκευαζόμενα ἐν τῇ οἰκογενείᾳ) Κερασ. Συνών. *άλευρίτικος*. 2) Ὁ χρησιμοποιούμενος διὰ τὴν ἀπόθεσιν τοῦ άλεύρου Σύμ.: *Άλευρένον πουγγί* (σάκος). 3) Ὁ δι' άλεύρου πεπασμένα ἔχων τὰ ἐνδύματα, τὴν κόμην κλπ. Σύμ.

άλεύρι τό, *άλεύριν* Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) *άλεύρι* κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Ἀραβάν. Φλογ. κ. ά.) Πόντ. (Οἰν.) *άλεύρ'* βόρ. ἰδιώμ. καὶ Πόντ. (Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ά.) *άεύριν* Πόντ. (Κολων.) *άγέυριν* Πόντ. (Κερασ.) *λεύρι* Ἀπουλ. (Καλημ.) Καππ. (Φάρας.) *άλεύρι* Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν. Κομοτ. Σουφλ.) Ἰμβρ. Λήμν. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πάρ. (Λεῦκ.) *άλεύρ'* Τήν. *άρεύρι* Πελοπν. (Δημητσάν.) *αύλέρ'* Θράκ. (Αἰν.) *άλέφ'* Καππ. (Ἀξ.) Πληθ. *άλέρκα* Κύπρ. *άλεύκα* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. *άλεύριν*, ὃ ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *άλευρον*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ. (λ. *άλέβρι*). Τὸ *άρεύρι* ἐκ τοῦ *άλεύρι* κατ' ἀφομ. τοῦ λ πρὸς τὸ ἐπόμενον ρ, τὸ δὲ *αὐλέρ'* κατὰ μετὰθ. γραμμάτων. Διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ λ εἰς τὸ τοῦ Πόντ. *άεύριν* πβ. τὰ ὅμοια αὐτόθι *άέτριν*, *άώνιν*, *καός* κττ. ἀντὶ *άλέτριν*, *άλώνιν*, *καλός*. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ *άλεύρι* ἰδ. ἈνθΠαπαδοπ. Γραμμ. βόρ. ἰδιωμ. 22, περὶ δὲ τῶν πληθ. τύπ. *άλέρκα* καὶ *άλεύκα* ἰδ. ΣΜενάρδ. ἐν Ἀθηνᾶ 6 (1894) 164 καὶ 466 καὶ ΧΠαντελίδ. Φωνητ. 9 κέξ.

1) Σίτος καὶ πᾶν ἐν γένει δημητριακὸν άλεσμένον κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ. κ. ά.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Ἀξ. Ἀραβάν. Φάρας. Φλογ. κ. ά.) Πόντ. (Κερασ. Κολων. Οἰν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ά.): *Άλεύρι καλαμποκήσιο - κρίθινο - σιταρένιο*. *Πικρίζει - σκουληκιάζει τ' άλεύρι κοιν.* *Άλεύρι καθάρειο* (ἐκ σίτου) Κύθν. κ. ά. *Άλεύρ' κοκκένεν - κριθαρένεν* (ἐκ σίτου - ἐκ κριθῆς) Χαλδ. || Φρ. *Πὲς άλεύρι*; — Ὁ δεῖνα νὰ σ' εὔρη ἢ σὲ γυρεύει! (παιγνιώδης ἐκφρασις, τὴν ὁποίαν λέγει ὁ θέλων νὰ σκώψη φίλον του ὡς φοβούμενον ἄλλον τινὰ ἢ παθόντα τι ὑπ' αὐτοῦ. Ἄν ἀνύποπτος ἢ ἀδιαφορῶν πρὸς τὸ σκῶμμα εἴτη τὴν λέξιν ὁ οὕτω προκαλούμενος, συμπληρῶναι τότε ὁ σκώπτων τὸ ὅμοιο-

τέλετον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ὀνόματος τοῦ ἄλλου) πολλαχ. *Τοῦ διαόλου άλεύρι* (τὸ ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ άλεθόμενον, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται μεθ' ὕδατος μεγειγμένον εἰς τὰς πληγὰς τῶν ἵππων) Ζάκ. *Θὰ φέρ' άλεύρ'* (λέγεται περὶ νέου χρηστὰς ἐλπίδας παρέχοντος) Ἡπ. *Χώρια τ' άλεύριμα* μας (ἄς παύσῃ πᾶσα οἰκειότης Συνών. φρ. *χώρια τὰ πιάττα* μας) Λακων. *Χάνιτι σὰν Γιούφτικον άλεύρ'* (ἐπὶ ταχείας δαπάνης καὶ ἐξαφανίσεως) Μακεδ. (Πάγγ.) || Παροιμ. *Οἱ δὺὸ πέτρες κάνουν τ' άλεύρι* (εἰς συντέλεσιν ἔργου δὲν ἐπαρκεῖ εἰς μόνος καὶ ἀναγκαῖα ἢ ἐν ὁμονοίᾳ σύμπραξις δύο ἀνθρώπων. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 4,586) Μῆλ. κ. ά. *Δὲ δίν' οὔτι τοῦ διακουνάρ' άλεύρ'* (ἐπὶ τοῦ σφόδρα φιλαργύρου Συνών. φρ. *δὲ δίνει τ' άγγέλου του νερό* καὶ *οὔτε ἄλας δὲ δίνει*, δι' ἧς ἰδ. *άγγελος* 2 καὶ *ἄλας* 1) Ἡπ. (Ἰωάνν.)

Φουσανέλλα καὶ μεϊτάνι | καὶ τ' άλεύριμα ἔς τὸ σαγάνι (ἐπὶ πτωχαλαζόνος, τοῦ ὁποίου ἢ μὲν ἐνδυμασία εἶναι ἄσπογος, ἀλλὰ ὅλον τὸ ἐν τῷ οἴκῳ του ἄλευρον ἐν μόνον πινάκιον δύναται νὰ πληρώσῃ. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,469) Πελοπν. (Γορτυν.)

Κερά με τὸν ψηλὸ φελλὸ καὶ τὴ δλαθειά μανίκα, άλεύρι νὰ ἔχε δὸ σακκὶ κι αὐτὰ νὰ μᾶς ἐλείπα (συνών. τῇ προηγουμένῃ. *φελλός* = ξύλινον πέδιλον) Κρήτ. *Ἐδόνιξεν, ἐτούφιξεν, ξύλ' άλεύρᾱ 'κ' ἔχουμε, τ' ἄλλα οὐλά ἔχουμε* (ἐχίνιξεν, ἔπεσε χιονοθύελλα, ξύλα καὶ ἄλευρα δὲν ἔχομεν, πάντα τὰ ἄλλα ἔχομεν. Λέγεται εἰρωνικῶς, διότι ὁ στερούμενος θερμάνσεως καὶ άλεύρου κατὰ τὸν χειμῶνα στερεῖται τῶν οὐσιωδῶν μέσων τῆς ζωῆς) Κερασ. || Γνωμ. *Ἡ κόττα θέλει πρόσφωλο, τὸ σπίτι θέλει άλεύρι* Γορτυν. || Αἶνιγμ.

Σιδερένος μύλος ἐνι, σιδερένι' άλέρκα βγάλ-λει, δώδεκα μουκλὸς βαστάχνει, κάθε μουκλὸς τρανιάσφηνος καὶ κάθε σφήνα τῷ ὄνομα (τὸ ἔτος. *μουκλός* = μοχλός) Κύπρ. Συνών. *άλευρο*. 2) Πάθος τῶν βρεφῶν κατὰ τὴν γλῶσσαν καὶ τὸν οὐρανίσκον, τὰ ὁποῖα λαμβάνουν λευκὸν χρῶμα ὡς ἄλευρον Στερελλ. (Αἰτωλ.)

άλευριά ἡ, Θήρ. Θράκ. Κέως Μεγίστ. Νάξ. (Κορων.) Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Ρόδ. Χηλ. κ. ά. — (Νεοελλ. Ἀνάλ. Παρνασσ. 1,160) — *Λεξ. Περίδ. Βυζ. άλευρέα* Κάρπ. *άλευρά* Κάρπ. *άλευριγιά* Δαρδαν. (Ὁφρύν. κ. ά.) *άλιβριά* Ἰμβρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. κ. ά. *άλιβρέ* Λέσβ. *άλευριά* Ρόδ. — *Λεξ. Λάουνδ.*

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλεύρι*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ. Τὸ *άλευρέα* καὶ παρὰ Δουκ. (λ. *άλεβραία*), τὸ δὲ *άλευρά* καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Πολτός ἐξ άλεύρου καὶ ὕδατος προστιθεμένης ἐνίοτε καὶ ζαχάρεως χρησιμοποιούμενος ὡς ρόφημα ἰδίᾳ τῶν παίδων πολλαχ.: Γνωμ. *Ὅπου καὶ ἔς τὴν άλευριά φουσᾷ καὶ τὴ ξινογαλιά* (ἐπὶ τοῦ παθόντος ἀπὸ τινος πράγματος καὶ προφυλαττομένου ἀπὸ ἐτέρου καθ' ὅλοκληρίαν ἀβλαβοῦς) Νεοελλ. Ἀνάλ. Παρνασσ. ἐνθ' ἄν. *Ἐ άλευριά καθούμενη τσι ὁ χόντρος ἔμπα τσ' ἔβγα* (ἡ άλευριά χωνεύεται καὶ καθημένου τοῦ φαγόντος αὐτήν, ἐνῶ ὁ χόνδρος μὲ μικρὰν κίνησιν) Μεγίστ. Συνών. *κουρκούτι*, *χυλός*. 2) Πολτός ἐξ άλεύρου καὶ γαλακτος προστιθεμένου ἐνίοτε καὶ μέλιτος Δαρδαν. (Ὁφρύν. κ. ά.) Θράκ. Κάρπ. Λέσβ. — *Λεξ. Λάουνδ.* 3) Ἡ ἀραιὰ ζύμη, ἐκ τῆς ὁποίας παρασκευάζουν τηγανίτας καὶ λουπά ἐδέσματα Θήρ. 4) Τὸ ἐξ άλεύρου, σκορόδων κττ. παρασκευαζόμενον καρύκευμα

